

LÄRARINSTRUKTION

Att betala räkningar?

Uppgift

Eleverna lär sig vilka olika typer av betalningsformer det finns och hur de betalar en räkning.

Arbetsgång

1. Du kan inledningsvis prata kort om vad det innebär att bli myndig och den frihet det innebär, att man till exempel kan ingå avtal och ta egna köpbeslut. Det betyder också att man måste ha koll på att betala räkningar i tid och veta hur man ska göra.

Låt klassen lyssna på poddavsnittet *Få koll på fakturor (7 min)*. Här får eleverna bra information om att betala fakturor. Du når podden via länk: <https://s3m.io/o/Begy>

Låt eleverna arbeta enskilt med att lösa uppgifterna, som hjälp kan de söka svar på *Hallå konsument*. Se elevinstruktion.

Facit

a) Faktura

Är detsamma som en skriftlig räkning. Att betala med faktura är vanligt på internet. Det är också i många fall det säkraste betalningsalternativet eftersom du då får varan innan du betalar för den. Exempel på fakturabetalningar på nätet är Klarna och Qliro. Kontrollera om du ska betala en avgift för fakturan. Företag har rätt att ta ut en avgift för fakturan enligt överenskommelse vid köpet. Ta reda på hur stor den avgiften är, innan du bestämmer dig för om du vill betala mot faktura. Du måste betala fakturaavgiften om den har avtalats, men företaget kan inte lägga på en fakturaavgift i efterhand.

Du ska också kontrollera hur företaget tänker skicka fakturan till dig. Kontrollera att dina kontaktuppgifter stämmer och när fakturan senast ska vara betald.

Förfallodatum är det datum för när företaget senast ska ha din betalning. Oavsett om du får en faktura eller inte, har du ett ansvar att se till att fakturan betalas i tid. Om du inte fått någon faktura bör du kontakta företaget för att se vad som kan ha hänt.

Skulle du få ett inkassokrav, trots att du har betalat fakturan, behöver du kontakta företaget och inkassobolaget. Genom ett kontoutdrag kan du då bevisa att fakturan är betald. Du ska alltså inte ignorera kravet trots att betalning är gjord och du måste själv ta kontakten.

Om en faktura inte betalas i tid skickar oftast företaget en påminnelse om betalning och tar ut en påminnelseavgift på 60 kr. Företaget är inte skyldig att skicka ut en betalningspåminnelse utan kan direkt efter förfallodagen skicka ett inkassokrav (inkassoavgiften är 180 kr) till köparen eller lämna över skulden till ett inkassoföretag. Företaget kan också vända sig till Kronofogden och ansöka om betalningsföreläggande.

b) Delbetalning

Att man gör ett köp på avbetalning/kredit.

c) Postförskott

Är ett betalsätt som används när du handlar på internet. Det är en tjänst från Posten som innebär att du betalar först när du hämtar ut ditt paket.

d) Kortbetalning

Betalning görs via ett kontokort. Kontokort delas in i:

- **Debetkort**
När du betalar med kortet dras beloppet direkt från ditt konto som kortet är kopplat till.
- **Betalkort**
Enligt kontovillkoren får du vänta en viss period med att betala det belopp som du handlat för, eller tagit ut i automat. Perioden är vanligtvis 30–45 dagar,
- **Kreditkort**
När du betalar med kortet sätts beloppet upp på ett skuldkonto och du betalar ränta på beloppet från inköpsdagen.

Vilket kort som passar dig bäst beror på vilka krav och förutsättningar du har.

e) Swish

Swish är en betaltjänst som gör att du kan skicka och ta emot pengar till och från ditt bankkonto via din mobiltelefon. För att kunna swisha pengar behöver både du och den som ska ta emot pengarna vara anslutna till Swish. Hur stort belopp du kan swisha varierar mellan bankerna.

2. På vilka sätt kan du få din faktura?

- Pappersfaktura per post
- Mejl
- Sms
- I en digital brevlåda

3. På fakturan finns datum för förfallodag som är det datum när företaget senast ska ha betalningen. Det betyder att din betalning ska vara gjord innan förfalldatumet.

4. Oftast står OCR numret längts ner på fakturan.

OCR (Optical Character Recognition) är en nummerserie som berättar för bankgirot/ plusgirot om en viss faktura blivit betald. Det gör att företaget automatiskt kan registrera vilken faktura som betalats. OCR – numret fungerar som ett referensnummer som vanligtvis innehåller uppgift om fakturanummer och/eller kundnummer

5. 680 kr

6. Företagets kononummer står ofta på flera ställen på fakturan. På den här fakturan står bankgiro numret på tre olika ställen.

7. Nej, oavsett om du får en faktura eller inte, har du ett ansvar att se till att fakturan betalas i tid. Om du inte fått någon faktura bör du kontakta företaget för att se vad som kan ha hänt. Gör en uppsamling i helklass och gå igenom de rätta svaren. Du kan avsluta med att gå igenom vad det kostar och vad som händer om man inte betalar fakturor i tid. Gå igenom ord och begrepp som *påminnelseavgift* och *inkassokrav*. Du kan få bakgrund från broschyren *Koll på pengarna*.

Tips!

Du kan ladda ner magasinet *Koll på pengarna*. Finns även på olika språk.
konsumentverket.se